

Abstract

Turkish lessons will be given to the individual education and training activities, cultural national identity within the ego is a lesson of great significance on behalf of create. Every aspect of his life in the Turkish students will be obliged to use the understanding and skills to tell in listening, speaking, reading and writing skills in grammar rules as a whole, and other handcrafts. When you do this, by making education easier by learning from policies will also need to be considered and should be presented in individual skills associated with each other. This process of Turkish lessons programs. Many from the proclamation of the curriculum. These programs have been studied for different researchers addressed. 2017 Year Turkish Curriculum (1-8. Classes). The publication of this program with classes also dealt with the evaluation of past program has created this work you do not lose the necessity. This study to contribute to the investigation of adopters and area professionals. The scope of research descriptive method will be used. Screening models, has a condition with which aims to describe. Comparative education research is used in a horizontal, vertical, problem solving, and case study approach. Horizontal approach, belongs to the state of the different elements in parallel, each one individually is examined as a whole. In this study, within the framework of the horizontal approach 2015 Primary Turkish Courses Curriculum (1-8. Classes), 2006 Primary Turkish Courses (Classes 6, 7, 8) Curriculum, 2017 Turkish Course (1-8.Classes) Curriculum feature of various aspects of the comparison.

Keywords: Turkish Education, Curriculum, Comprehension Skills, Explain Skills.

Özet

Türkçe dersi bireye verilecek eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde milli kimlik kazandırmak, kültürel benlik oluşturmak adına büyük önemi olan bir derstir. Türkçe dersinde öğrenciye hayatının her alanında kullanma zorunluluğu duyacağı anlama ve anlatma becerileri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri dil bilgisi kuralları bütünü içerisinde kazandırılmaya çalışılır. Bunu yaparken eğitimin kolaydan zora, yaparak yaşayarak öğrenme ilkeleri de göz önünde bulundurulmalı ve beceriler bireye birbiri ile ilişkilendirilmiş halde sunulmalıdır. Türkçe derslerine dair bu süreci öğretim programları düzenler. Cumhuriyetin ilanından itibaren pek çok öğretim programı uygulanmıştır. Bu programlar farklı araştırmacılarca ele alınıp incelenmiştir. 2017 Yılı Türkçe Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)'nın yayımlanması ile bu programın geçmişteki programlarla ele alınıp değerlendirilmesi gerekliliği bu çalışmayı oluşturmuştur. Programın incelenmesi uygulayıcılara ve alan uzmanlarına katkı sağlayacaktır. Araştırma kapsamında betimsel yöntem kullanılacaktır. Tarama modelleri, bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlar. Karşılaştırmalı eğitim araştırmalarında kullanılan yatay, dikey, problem çözme ve örnek olay yaklaşımları bulunur. Yatay yaklaşımda, farklı durumlara ait unsurlar her biri ayrı ayrı paralel bir şekilde bir bütün olarak incelenir. Bu çalışmada, yatay yaklaşım çerçevesinde 2015 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar), 2006 İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8.Sınıflar) Öğretim Programı,

¹ 3-5 Kasım 2017 Tarihlerinde düzenlenen I. Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş tam metnidir.

² Bozok Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, e- posta: bilge.ayranci@bozok.edu.tr

³ Ordu Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, e-posta: hasanhuseyinmutlu@odu.edu.tr

2017 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programları ders özelliği açısından çeşitli yönlerden karşılaştırılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Öğretim Programı, Anlama Becerileri, Anlatma Becerileri.

Giriş

Ana dili eğitimi toplumu bir arada tutan iletişimin temel unsuru olan dilin aktarımı olması bakımından bir millet için hayati öneme sahiptir. Ana dili eğitiminin kültürel boyutu da düşünüldüğünde bireyin kendisini millete ait olma hissi içerisinde olmasını dil eğitimi sağlar. Kültürün nesilden nesile aktarımı ve somut olmayan çoğu kültürel mirasın korunması da ana dili eğitimi sayesinde mümkün olabilmektedir.

Eğitim sistemi içerisinde ders içerikleri öğretim programları ile düzenlenir. Öğretim programları bir derste nelerin, nasıl, niçin ve neyle işleneceğini gösteren ve eğitimin bir plan program dahilinde bütün olarak yürütmesini sağlayan sistemlerdir. Öğretim programlarında ayrıca değerlendirmede dikkate alınması gereken hususlar da bulunur.

Toplumların çağdaş medeniyetler seviyesinin gerisinde kalmamaları adına öğretim programları çağın gereklerine göre düzenlenmelidir. Bu bağlamda ders içeriklerinin, kazanımların, öğretim materyallerinin, değerlendirme ölçütlerinin de yeniden ele alınması gerekir. Öğretim programları düzenlenirken dersin özelliği ve hedef kitlenin özelliği gibi unsurlar da mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

Eğitim programlarının yenilenmesi eğitimin kalitesini de arttıracaktır. Eğitim programının kalitesi kadar eğitim programını sınıfta uygulayacak öğretmenin kalitesinin de önemli olduğu süreç içerisinde unutulmamalıdır. Çağın gerekleri hem programın hem de öğretmenin dinamik bir yapıda olmasını gerektirmektedir (Girgin, 2011: 12).

2004 yılından itibaren Türk Eğitim Sisteminde program geliştirmeye dair bir süreç olduğu dikkat çeker. Bunun sebebi olarak Türk öğrencilerinin TIMSS, PISA ve PIRLS gibi sınavlardan düşük notlar almalarıdır. Geliştirilen programlarda üst düzey zihinsel becerileri içeren yapılandırmacı yaklaşıma programların dayandırıldığı görülür. Hazırlanan programlarda öğrencinin araştırmacı ve problem çözücü, öğretmenin ise rehber rolü üstlendiği görülür (Erdoğan vd., 2015: 172-173).

Problem Durumu ve Amaç

2017 Türkçe Dersi Öğretim programının yayımlanması ile 2006 ve 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programları arasındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması adına katkı açısından gereklidir. Bu bakımdan bu araştırma kapsamında “2017 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı’nın 2006 ve 2015 Türkçe Dersi (6-8. Sınıflar) Öğretim Programı’ndan benzerlik ve farklılıkları nelerdir?” sorusuna cevap aranacaktır.

Yöntem

Araştırma kapsamında betimsel yöntem kullanılacaktır. Tarama modelleri, bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlar (Karasar, 2006: 77). Karşılaştırmalı eğitim araştırmalarında kullanılan yatay, dikey, problem çözme ve örnek olay yaklaşımları bulunur. Yatay yaklaşımda, farklı durumlara ait unsurlar her biri ayrı ayrı paralel bir şekilde bir bütün olarak incelenir (Şahin,2007). Bu çalışmada, yatay yaklaşım çerçevesinde 2015 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar), 2006 İlköğretim Türkçe Dersi (6,7,8.Sınıflar) Öğretim Programı, 2017 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programları ders özelliği açısından çeşitli yönlerden karşılaştırılmaya çalışılacaktır.

İnceleme Nesnesi

Araştırmanın inceleme nesnesini 2015 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar), 2006 İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8.Sınıflar) Öğretim Programı, 2017 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programları oluşturmaktadır.

Bulgular ve Yorum

2017 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programının ana ve yan başlıkları şu şekilde verilmiştir:

1. Giriş
 - 1.1. Öğretim Programının Temel Felsefesi
 - 1.2. Öğretim Programında Temel Beceriler
 - 1.3. Öğretim Programında Değerler Eğitimi
 - 1.4. Öğretim Programında Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı
 - 1.5. Öğretim Programında Rehberlik
2. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın Uygulanması
 - 2.1. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın Genel Amaçları
 - 2.2. Öğrenme Öğretme Yaklaşımı
 - 2.3. Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı
 - 2.4. Uygulamada Dikkat Edilecek Hususlar
3. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın Yapısı
 - 3.1. Öğretim Programının Yapısı
 - 3.2. Kazanımların Yapısı
 - 3.3. Kazanımlar ve Açıklamaları
 1. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 2. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 3. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 4. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 5. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 6. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 7. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları
 8. Sınıf Kazanım ve Açıklamaları

2015 Türkçe Dersi (6-8. Sınıflar) Öğretim Programının Ana ve Alt Başlıkları Şu Şekildedir:

Türkçe Dersi Öğretim Programı

Programın Temel Yaklaşımı

Programın Genel Amacı

Programın Yapısı

Öğrenme Alanları

Ders Ve Öğretmen Kılavuz Kitabına Alınacak Metinlerin Nitelikleri

İlk Okuma Yazma Süreci

Ölçme Ve Değerlendirme

Türkçe Dersi 1. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 2. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 3. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 4. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 5. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 6. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 7. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 8. Sınıf Kazanımları

Türkçe Dersi 1-8. Sınıflar Kazanımlar Tablosu

2006 Türkçe Dersi (6-8. Sınıflar) Öğretim Programı ana ve alt başlıkları şu şekildedir:

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları

1. Giriş

1.1. Programdaki Temel Yaklaşım

1.2. Programın Yapısı

1.2.1. Genel Amaçlar

1.2.2. Temel Beceriler

1.2.3. Temel Dil Becerileri Ve Dil Bilgisi

1.2.3.1 Dinleme/İzleme

1.2.3.2 Konuşma

1.2.3.3 Okuma

1.2.3.4 Yazma

1.2.3.5 Dil Bilgisi

- 1.2.4. Kazanımlar
- 1.2.5. Etkinlikler
- 1.2.6. Açıklamalar
- 1.2.7. Ara Disiplinler
- 1.2.8. Atatürkçülük
- 1.3. Öğrenme ve Öğretme Süreci
- 1.4. Hazırlanacak Kitapların Forma Sayıları
- 1.5. Temel Dil Becerileri ve Dil Bilgisi Oranı
- 1.6. Programda Kullanılan Sembolleri Açıklayıcı Tablo
2. 6, 7 ve 8. Sınıf Kazanımlar -Etkinlik Örnekleri -Açıklamalar
3. Programla İlgili Açıklamalar ve Ekler
 - 3.1. Atatürkçülük
 - 3.2. Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları İle Eşleşen Ara Disiplin Alan Kazanımları Tablosu
 - 3.3. Programın Uygulanmasında Öğretmenin Rolü
 - 3.4. Okuma Metinlerinde Bulunması Gereken Özellikler
 - 3.5. Dinlenecek/İzlenecek Materyallerin İçeriğinde Bulunması Gereken Özellikler
 - 3.6. 6, 7 ve 8. Sınıflarda Yer Verilmesi Gereken Türler
 - 3.7. Temalar
 - 3.8. Yöntem ve Teknikler
 - 3.9. Etkinlik Örnekleri
 - 3.10. Okuma Gelişim Dosyası
 - 3.11 Ölçme ve Değerlendirme
 - 3.12. Ders İşlenişi İle İlgili Açıklamalar
 - 3.13. Ders İşleniş Örneği
 - 3.14. Sözlük
 - 3.15. Kaynakça

Programlar felsefelerine göre incelendiğinde 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu;

1. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan,
2. Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimcilik ve sorun çözme kapasitesi gelişmiş,
3. Bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan ve yorumlayan,
4. Haklarını ve sorumluluklarını bilen, öz güveni yüksek, çevresiyle uyumlu, görüş ve tezlerini gerekçe ve kanıtlarla destekleyerek yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen,

5. Okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilen, sentezleyebilen, okuma ve öğrenmeden zevk alan,

6. Bilgi teknolojilerini güvenli bir şekilde kullanarak bilgi edinme, oluşturma ve paylaşma becerileri gelişmiş bireyler yetiştirmektir.

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın felsefesi öğrencilerin sorunlara alternatif ve yaratıcı çözümler üretmeleri, grup çalışması yapabilmesi, üretme ve tartışma becerilerine sahip olabilmesi, farklı araştırma yöntem ve tekniklerini kullanmaları, doğru olarak anlama becerisine sahip olmaları, disiplinler arası bir bakış kazanmalarındır.

2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın temel felsefesi merak duygusu aşılanmış, iş birliği ve iletişim yönü yüksek, eleştirel düşünme becerisine sahip, yenilikçi düşünebilen, estetik bilinci olan, disiplinler arası etkileşime açık bireyler yetiştirmeyi amaçlamasıdır.

Genel olarak program felsefelerinin birbirine yakın olduğu görülmektedir.

2017 Türkçe Dersi Programı başında öğretim programının temel felsefesi, temel becerilere, değerler eğitime, ölçme değerlendirme yaklaşımına ve rehberlik kısmına yer verilmiştir.

2015 Türkçe Dersi Programı'nın da 2017 Programı gibi programın temel yaklaşımı ile başladığı fakat temel becerilere değinilmeden programın amacına geçildiği görülmektedir. 2017 Türkçe Dersi Programı'ndan farklı olarak programın yapısı verilmiş ancak 2015 Türkçe Dersi Programı'nda değerler eğitimi farklı bir başlık olarak ele alınmamıştır. 2015 Türkçe Dersi Programı'nda 2017, 2006 Türkçe Dersi Programı'ndaki gibi ders ve öğretmen kılavuz kitabına alınacak metinlerin nitelikleri başlığına yer verilmiştir. 2015 Türkçe Dersi Programı'nda öğrenme alanları başlığı 2017 Türkçe Dersi Programı'nda bulunmamaktadır. 2015 Türkçe Dersi Programı'nda 2017 Türkçe Dersi Programı'ndan farklı olarak İlk Okuma Yazma Süreci'nin ayrı bir başlık olarak ele alındığı görülür. 2015 ve 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Ölçme ve Değerlendirme ayrı başlık olarak ele alınmıştır.

2015 Türkçe Dersi Programı'nda Türkçe Dersi 1-8 kazanımları sınıf sınıf verilmiş, en sonunda da tabloleştirilmiştir. 2017 Türkçe Dersi Programı'nda da kazanımların sınıf sınıf verildiği dikkat çeker.

2017 Türkçe Dersi Programı'nda Rehberlik'in ayrı bir başlık olarak verildiği görülmekle beraber 2015 Türkçe Dersi Programı'nda bu görülememektedir.

2006 Türkçe Dersi Programı da 2015 ve 2017 Türkçe Dersi Programı gibi programın temel yaklaşımına değinmiştir. Üç programda da programın temel yapısı açıklanmıştır. Genel amaçlar diğer programlar gibi 2006 Türkçe Dersi Programı'nda yer almaktadır. Temel becerilere yer verilmiştir. 2006 Türkçe Dersi Programı'nda değerler eğitimi 2017 Türkçe Dersi Programı'ndan farklı, 2015 Türkçe Dersi Programı ile aynı şekilde yoktur. Temel dil becerilerinin diğer programlardan farklı olarak 2006 Türkçe Dersi Programı'nda dinleme/izleme, konuma, okuma, yazma, dil bilgisi olarak ayrı başlıklarda ele alınması önemlidir. Kazanımlar yine sınıflara göre verilmiş, 1-5. Sınıflar 2006 Türkçe Dersi Programı'nda ayrı tutulmuştur. 2017 ve 2015 Türkçe Dersi Programları'ndan farklı olarak 2006 Türkçe Dersi Programı'nda Atatürkçülük konuları ayrı bir başlık olarak ele alınmıştır. 2006 Türkçe Dersi Programı'nda 2017 Türkçe Dersi Programı'ndan farklı olarak değerler eğitimi ayrı bir başlık olarak ele alınmasa da temel dil becerileri ve dil bilgisi oranı 2015 ve 2017 Türkçe Dersi Programları'ndan farklı olarak ayrı bir başlık olarak ele alınmıştır. 2015 Türkçe Dersi Programı'nda olduğu gibi 2006 Türkçe Dersi Programı'nda da ders materyallerinin taşınması gereken özellikleri ayrı başlık olarak ele alınmıştır. Diğer programlar gibi 2006 Türkçe Dersi programında da ölçme ve

değerlendirmenin ayrı bir başlık olduğu görülmekle beraber 2006 Türkçe Dersi Programı'nda diğer programlardan farklı olarak etkinlik örneklerine ve ders işleniş örneğine yer verilmiş ve ara disiplin kazanımları belirtilmiştir.

2017 Türkçe Dersi Programı'nın temel felsefesi merak duygusu aşılınmış, işbirliği ve iletişim yönü yüksek, eleştirel düşünme becerisine sahip, yenilikçi düşünebilen, estetik bilinci olan, disiplinler arası etkileşime açık olmasıdır. Dil becerilerini kullanma, dilin kurallarına uyma, milli değerlere ve dünya kültürüne uyum sağlama, önem verme amaçları bakımından 2017 ve 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın aynı olduğu görülür. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ise ifadeler farklı içerik ise aynıdır.

2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı öğretme- öğrenme yaklaşımında etkinlik çeşitliliğine vurgu yapar. 2015 Türkçe Öğretim Programı ise sözlü iletişim, okuma, yazma, öğrenme alanlarına metinler üzerinde çalışmalarla yaklaşır. Dil bilgisini metin bağlamından vermeyi hedefler.

2006 Türkçe Öğretim Programı da etkinlik temelli bir programdır.

2017 Türkçe Dersi Programı ölçme değerlendirmeyi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olarak ele alır. Süreç ve performans temelli bir ölçme değerlendirme yaklaşımı olan 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda değerlendirme ve ölçmede amaç yargı değil tanıdır. 4-8. Sınıfta ise süreç değerlendirmenin yanında sonuç değerlendirme de önem kazanır. Değerlendirme araçlarının 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda açıklandığı görülür.

2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 1.sınıflar için okuma-yazmaya dayalı bilişsel ve psikomotor becerilerin gelişimi ve değerlendirmesi esas alınır. Ara sınıflarda hazır bulunuşluğa göre eksiklerin kapatılması hedeflenir. Okuma, dinleme, konuşma, yazma için ölçme araçlarının neyi belirlemesi gerektiğine değinilmiştir. Ortaokuldaki değerlendirmenin niteliğinin de programda daha yoğun olması gerektiğine değinilmiştir. Öz değerlendirme ve akran değerlendirmenin yazma becerisi içerisinde çok önemli olduğu 2015 Türkçe Dersi Programı'nda ayrıca belirtilmiştir.

2006 Türkçe Öğretim Programı'nda ölçme ve değerlendirmeye ayrı bir başlık olarak yer verildiği ve ölçme değerlendirme araçlarının daha ayrıntılı bir şekilde açıklandığı görülür. Farklı ölçme araçlarının kullanılmasının yararından bahseder. 2006 Türkçe Öğretim Programı diğer programlardan farklı olarak derse karşı tutum ölçeği uygulamasından ve buna göre tedbir alınmasından bahseder.

2017 Türkçe Öğretim Programı ses esash ilk okuma yazma öğretimini uygulamada dikkat edilecek hususlar başlığıyla ele alır. İlk okuma yazmaya hazırlık, başlama ve ilerleme, bağımsız okuma başlıklarıyla konuyu verir. 2015 Türkçe Öğretim Programı da ses temelli cümle yöntemini benimser. 2017 Türkçe Öğretim Programı ile aynı başlıklarda konuyu ele alır. 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda 6, 7, 8. Sınıflar ayrı olarak ele alındığından konuya değinilmemiştir.

2017 Türkçe Öğretim Programı kapsamında zorunlu temalar olarak erdemler, milli kültürümüz, milli mücadele ve Atatürk temalarının alındığı görülür. Birey ve toplum, okuma kültürü, iletişim, hak ve özgürlükler, kişisel gelişim, bilim ve teknoloji, sağlık ve spor, zaman ve mekan, doğa ve evren, sanat, vatandaşlık, çocuk dünyası ise diğer tema başlıklarıdır. Kullanılacak metinlerin özelliklerine temalardan sonra yer verilmiştir.

2015 Türkçe Öğretim Programı'nda temalar verilmiştir. Biz ve değerlerimiz, dünya ve çevre, milli kültürümüz, milli mücadele ve Atatürk, vatan bilinci, sağlık-spor ve oyun, sanat ve toplum, bilim ve teknoloji tema başlıklarıdır.

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı temaları olarak sevgi, milli kültür, toplum hayatı, okuma kültürü, iletişim, kişisel gelişim, bilim ve teknoloji, alışkanlıklarımız, zaman ve

mekan, duygular, hak ve özgürlükler, doğa ve evren, güzel sanatlar, kavramlar ve çağrışımlardır.

2017 ve 2015 Türkçe Öğretim Programları'nın ikisinde de program yapısı açıklanmıştır. Ders kodu, sınıf düzeyi, beceri, kazanım göstergeleri bu başlıkta sunulmuştur. 2006 Türkçe Dersi Programı'nda ise ana başlıklar verilmiştir (Genel amaçlar, öğrenme alanları, temalar, beceriler, dil bilgisi, kazanımlar, etkinlik örnekleri, açıklamalar.)

Sınıf düzeyinde metin türlerine de 2006 Türkçe Programı'nda yer verilmiştir. Aynı husus 2015 ve 2017 Türkçe Öğretim Programları'nda da görülmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programları'na bakıldığında ders kitabı niteliklerinin 2006'da 13 madde, 2015 ve 2017'de ise 14 madde olduğu görülür. 2017'deki ders kitabı nitelikleri içerik olarak daha zengindir. Metin türü bakımından edebî yön vurgusu 2015 ve 2017 Türkçe Öğretim Programları'nda mevcuttur. 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda yazarın biyografisinde sadece edebî yönün vurgulanması gerekliliği belirtilmiştir. 2006 Türkçe Dersi Programı'nın metin seçiminde belirttiği hususların metnin içeriğine yönelik ifadelerinin dikkatle seçildiği görülür. Dil zevkine özellikler vurgu yapılmıştır. 2015 ve 2017 Türkçe Öğretim Programı'nın metin seçimi konusundaki hususlarının benzediği görülür.

2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf kazanımları dinleme/izleme, konuşma, okuma (Okumaya hazırlık, akıcı okuma, anlama), yazma olarak sıralanırken 2.sınıf kazanımları dinleme/izleme, konuşma, okuma (akıcı okuma, söz varlığı, anlama), yazma olarak sıralanır. Diğer sınıflarda da ikinci sınıf kazanımlarının ana başlıkları aynı şekilde sıralanmıştır.

2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 1.sınıf kazanımları sözlü iletişim (Dinleme/izlemeyi de içermiştir.), okuma (İlk okuma, anlama, akıcı okuma, söz varlığı), yazma olarak sıralanmıştır. 2. Sınıf ve diğer sınıfların kazanımları ise sözlü iletişim, okuma (Anlama, akıcı okuma, söz varlığı), yazma şeklinde sıralanmaktadır.

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlar toplu olarak verilmiş ve sınıflara ayrılmamıştır. Öğrenme alanları olan dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma olarak verilmiştir. Dil bilgisi ise sınıflara ayrılarak amaç/kazanım, etkinlik örnekleri ve açıklamalar olarak verilmiştir. Öğrenme alanlarına göre sıralanan kazanım tablolarında etkinlik örneklerinin ve açıklamaların olması dikkat çekicidir. Atatürkçülük ile ilgili konular ve açıklamalar da sınıf sınıf ayrılmıştır. 2006 Türkçe Öğretim Programı'nın yöntem ve teknikler başlığı altında dinleme-izleme, konuşma, okuma, yazma yöntem ve tekniklerine ayrı ayrı yer verilmesi ve her öğrenme alanı için etkinlik örneklerinin ayrı ayrı sunulması iyi yönde ayırt edici yönüdür. 2006 Türkçe Öğretim Programı'nın öğrenme alanlarına göre değerlendirme formlarının çeşitliliği de dikkat çekicidir. Ayrıca programda tutum ölçüğü de bulunmaktadır. Örnek ders işleme sürecinin olması, öğrenme alanlarının ders içi dağılım yüzdelerinin verilmesi 2006 Türkçe Öğretim Programı'nın üstün yönleridir.

Bulguların genel hatları ile tablolaştırılmış hali şu şekilde ifade edilebilir:

Tablo 1: 2006, 2015 ve 2017 Türkçe Öğretim Programlarının karşılaştırılması

İnceleme Başlıkları	2006 Türkçe Öğretim Programı	2015 Türkçe Öğretim Programı	2017 Türkçe Öğretim Programı
PROGRAM FELSEFESİ	Var	Var	Var
DÖRT TEMEL DİL BECERİSİNE DEĞİNME	Var	Yok	Var
DERS KİTABI METİN NİTELİKLERİ	Var	Var	Var
ÖLÇME DEĞERLENDİRME ARAÇLARININ ÖZELLİKLERİ	Ayrıntılı	Var	Var
REHBERLİK	Yok	Yok	Var
PROGRAM YAPISI	Var	Var	Var
KAZANIMLARIN SINIFA GÖRELİĞİ	Dil bilgisi ve Atatürkçülük kazanımları için var. Dil becerilerine göre sınıflama hakimdir.	Var	Var
BECERİ ORANLARI	Var	Yok	Yok
ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	Var	Yok	Yok
DERS İŞLEYİŞ ÖRNEĞİ	Var	Yok	Yok
ARA DİSİPLİN KAZANIMLARI	Var	Yok	Yok
ETKİNLİK TEMELLİ	Evet	Evet	Evet
DERSE KARŞI TUTUM ÖLÇEĞİ	Var	Yok	Yok
TEMALAR	Var	Var	Var
SINIF DÜZEYİ METİN TÜRLERİ	Var	Var	Var
YÖNTEM VE TEKNİKTE NETLİK	Daha ayrıntılı	Yer verilmiş	Yer verilmiş

Sonuç ve Tartışma

Sonuç olarak 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programları'nın olumlu yönlerinin rehberlik ve değerler eğitimi bölümünün bulunması, öğrenciyi merkeze alması, programın yapısına yer verilmesi, metin niteliklerinin açıklanması, kazanımların sınıf sınıf verilmesi, temaların açıklanması, öğrenme yaklaşımının ortaya konulması olduğu söylenilebilirken geliştirilmesi gereken yönlerinin ölçme değerlendirme, yöntem ve teknikler kısımları olduğu, örnek ders işlenişinin açıklanması gerektiği, temel dil becerilerine vurgunun artırılması gerektiği, öğrenme alanı oranlarının verilmesi gerektiği, etkinlik örnekleriyle desteklenmesi gerektiği söylenebilir. Ayrıca 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda öğretilmesi gereken temel kelime listeleri önceki programlardaki gibi yoktur.

Girgin (2011: 24)'e göre 1929-1930 Türkçe programı harf inkılabının etkisindeki bir programdır. 1981 Türkçe Öğretimi Programı daha ayrıntılı olması bakımından 1949 programından ayrılır. 1949 programına göre daha ayrıntılıdır. 1929-1930 Türkçe Müfredat Programında ilk defa ilke ve esaslar açıklanmış, amaçlar belirlenmiştir. Programda hedeflerin davranışlara dönüşmediği ve bu bakımdan öğretmenden öğretmene yorumların değişebildiği görülür. 1949 Programında derslerin içeriği okuma, inşaat, dil bilgisi, imla, yazı gibi bölümlerden oluşur. Yazı dersi için ayrı bir ders saati belirlenmiştir.

1981 Türkçe eğitim programı Dilin doğal bir ortam içinde öğretilmesi, Türkçenin gücünün kavratılması, kelime dağarcığının zenginleştirilmesi, ezberden uzak durulması hususlarına odaklanarak anlama ve anlatma çalışmalarına önem verir. Dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerileri için amaçlar bulunur. Yöntem araç ve gereçler, ölçme ve değerlendirme bölümleri diğer bölümleri desteklemesi bakımından önemlidir. Girgin'in de bu çalışmanın da bulguları programların genel olarak giderek iyi yönde geliştiği üzerine sonuçları işaret eder.

Çakmak ve Altun' a göre (2013: 168) medya okuryazarlığı eğitiminin Türkçe dersi (anadili) eğitimi kapsamında verilebileceğini savunur. Bu amaçla mevcut Türkçe Öğretim programındaki kazanımların medya okuryazarlığı eğitimine göre ele alınması gerektiğini belirtir. Bu çalışmanın bulgularına göre de 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda da medya okuryazarlığı eğitimi ihmal edilmiştir.

Melanlıoğlu (2008: 72) Cumhuriyetten bugüne ele alınan Türkçe programlarından 1924 İlk mekteplerin Müfredat Programları, 1926 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı ve 1930 Yeni İlk mektep Türkçe Müfredat Programı'nda doğrudan kültür aktarımı ile ilgili bir ifadeye rastlanmadığını belirtir. 1936 Yeni İlkokul Müfredat Programı, 1948 İlkokul Programı, 1968 İlkokul Programı, 1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı ve 2005 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ise sınırlı sayıda kültür aktarımına yönelik amaçlar bulunduğuna değinir. Bu araştırmanın bulgularında ise 2017 Türkçe Programı'nda değerler eğitimine yer verildiği görülür.

İşeri (2002: 280) ders kitaplarını incelediği tezinde ders kitaplarını Milli Eğitim'in temel amaçlarına ve genel yasasına içerik ve biçimsel açıdan uygun olarak bulmaz. Bu bakımdan 2017 Türkçe Öğretim Programı kapsamında yayımlanacak Türkçe ders kitaplarında Milli Eğitim'in temel amaçlarına ve genel yasasına içerik ve biçim açısından uygunluk esas alınmalıdır.

Arı (2016: 251) Program'da, temel yaklaşımın net olmadığını savunur. Program'da uygulayıcılar için daha açıklamalar olması gerektiğini belirtir. Kazanım ifadelerinin daha nitelikli olması gerektiğini savunur. Bu çalışmanın bulgularında ise 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda kazanımların sınıf sınıf verilmesi olumlu bir yön iken örnek ders işlenişin de açıklayıcılığa kavuşturulması gerekmektedir.

Durukan (2013), 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programını incelemiş ve araştırmasının sonucunda, öğretmenlerin kazanımlara ortalama düzeyde olumlu yönde görüş belirttiklerini belirtmiştir. 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda kazanımların sınıf sınıf açıklanması bu bakımdan olumlu bir yön olabilir. Öğretmen görüşlerinin bu program için de kazanımlar bakımından alınması gerekebilir.

Şahin, 2005 yılında Yapılandırmacı anlayışla hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı'nı klasik anlayışın dışında etkinliklere yer verdiği ve öğrencileri çağın gerektirdiği kazanımlara yönelttiği için uygun bulur. Araştırmacıya göre programa göre hazırlanan Çoklu Zekâ ve Aktif Öğrenme temelli ders kitaplarının görsel açıdan desteklenmiş olması da başarılıdır. 2017 Türkçe Öğretim Programı'nın bu açıdan bakıldığında etkinlikler bakımından zenginleştirilmesi gerekliliği mevcuttur.

Kurudayıoğlu ve Soysal (2016: 597), Cumhuriyet tarihi Türkçe programlarının söz varlığı açısından en büyük eksikliklerinden birinin öğretilmesi gereken temel kelime listelerinin olmayışı olduğunu belirtir. 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda da öğretilmesi gereken temel kelime listeleri yoktur.

Erdoğan vd.(2015: 188)'nin araştırma bulgularına göre öğretmenlerin 2005 yılı ve sonrası geliştirilen programların uygulanması sürecinde bazı problemlerden bahsetmelerinin yanında, öğrenciyi öğrenme ve öğretme sürecinin merkezine aldığından dolayı öğretim

programları ile ilgili olumlu görüşler bildirdikleri görülmektedir.2017 Türkçe Öğretim Programı da bu özelliğe genel olarak sahip görünse de bu bakımdan öğretmen görüşlerinin alınması daha sağlıklı bir belirlemenin yolunu açacaktır.

Kılıçoğlu (2009: 173-178)'nin 2005 Türkçe Ders Programı'na dair araştırma sonuçları, öğretmenlerin, programdaki okuma becerilerinin gelişimi ile ilgili olumlu düşüncelere sahip olduklarını göstermektedir aynı zamanda öğretmenler dinleme becerilerini genel olarak olumlu bulmaktadırlar. Araştırmaya göre öğretmenlerin programdaki yazma ve konuşma becerileriyle ilgili olumlu görüşe sahip oldukları görülmektedir. Dilbilgisi kazanımlarına ulaşmada zorluk yaşadıkları öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Öğretmenler, programın ölçme-değerlendirme boyutunu olumlu ve olumsuz olarak eşit şekilde yorumlamışlardır. 2017 Türkçe Öğretim Programı'nın da dil becerileri ve dil bilgisi alanlarında öğretmen görüşleri bakımından ele alınması gerekliliği mevcuttur.

Epçaçan ve Erzen (2008: 200)'e göre öğretmenlerin program geliştirme uzmanlarının desteklenmeleri ve hizmet içi eğitim seminerlerinden geçirilmeleri sağlanmalıdır. Program yapısına göre eğitim ortamları düzenlenmelidir. Farklı sosyo-ekonomik durumlara göre programın esnekliği hakkında öğretmenler bilgilendirilmelidir. Türkçe Öğretim Programı ile ilgili velilerin bilgilendirilmesi gerekliliği, okulların Türkçe Öğretim Programı'na uygun öğretim materyalleriyle desteklenmesi gerekliliği, kazanımlarla ilgili etkinliklerin gözden geçirilmesi gerekliliği, Türkçe ders kitaplarının Türkçe öğretim programı ile uygun olması gerekliliği, Türkçe ders kitapları için seçilecek okuma parçalarının hedef kitleye uygun uzunlukta olması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır. 2017 Türkçe Öğretim Programı'nın uygulanmasının da uygulama ortamı, ders kitabı, öğretmenlerin program bilgisi vb. gibi unsurlardan etkileneyeceği akıldan çıkarılmamalı, buna göre sağlıklı tedbirler alınmalıdır.

Öneriler

1. 2006 Türkçe Öğretim Programı'ndaki gibi ölçme değerlendirme araçlarına ayrıntılı bir şekilde 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda da yer verilmelidir.
2. 2006 Türkçe Öğretim Programı'ndaki gibi derse karşı tutum ölçeği 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda da bulunmalıdır.
3. 2017 Türkçe Öğretim Programı'nda da örnek ders işleyiş bulunmalıdır.
4. 2017 Türkçe Öğretim Programı kapsamında öğrenme alanı oranlarının verilmesi yararlı olacaktır.
5. 2017 Türkçe Öğretim Programı kapsamında da etkinlik örneklerine yer verilebilir.
6. Temel kelime listeleri Türkçe öğretim programlarında yerini almalıdır.

Kaynaklar

- Arı, G. (2016).Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı Sözlü İletişim Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Eleştirel Bir Bakış. *Sakarya University Journal of Education*, 6/2 ,ss.235-253.
- Çakmak, E. ve Altun, A. (2013). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programında Medya Okuryazarlığı Eğitimi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Articles /Makaleler Journal of Theory and Practice in Education*, 9(2): 152-170, ISSN: 1304-9496.
- Durukan, E. (2013). Öğretmen Görüşleri Açısından Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8).
- Epçaçan, C., Erzen, M. (2008). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, The Journal Of International Social Research, Volume ¼*.

- Erdoğan, M., Kayır, Ç.G., Kaplan, H., Ünal, Ü.Ö.A., Akbunar (2015) . 2005 Yılı ve Sonrasında Geliştirilen Öğretim Programları İle İlgili Öğretmen Görüşleri; 2005-2011 Yılları Arasında Yapılan Araştırmaların İçerik Analizi, *Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:23, No:1*, 171-196.
- Girgin, Y. (2011). Cumhuriyet Dönemi (1929-1930, 1949,1981) Ortaokul Türkçe Öğretimi Programlarının İçerik, Genel ve Özel Amaçlarıyla Karşılaştırmalı Gelişim Düzeyi, *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 2 (1)*, 11-26, <http://dergi.adu.edu.tr/egitimbilimleri/>
- İşeri, K. (2002).*Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin İlköğretim Programlarına Uygunluğunun İncelenmesi: Göstergibilimsel Bir Betimleme*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılıçoğlu, M. (2009). *2005 Türkçe Ders Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Trabzon İli Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Kurudayıoğlu, M. ve Soysal, T. (2016) Cumhuriyet Dönemi İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programlarının Söz Varlığının Geliştirilmesi Açısından İncelenmesi . *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 4(4)*, 559-598.
- M.E.B., *İlköğretim Türkçe Dersi (6,7,8. Sınıflar) Öğretim Programı*, Ankara, 2006.
- M.E.B., *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar)Öğretim Programı*, Ankara, 2017.
- M.E.B.,*Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar)Öğretim Programı*, Ankara, 2015.
- Melanlıoğlu, D. (2008). Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Öğretim Programları, *Eğitim ve Bilim, Cilt 33, Sayı 150*, 64-73.
- Şahin, Ç. (2007). 1979 ile 2006 Yılları Arası Türkiye'deki Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2*,138-156.
- Şahin, E. Yeni Türkçe Dersi Öğretim Programına Göre Dil Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Uygulamalar, *ayk.gov.tr adresinden 25.07.2017 Tarihinde alınmıştır*.